

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

	Σελ.
1.1. Συνεργασία τρίτων και οικονομικών μονάδων.....	27
1.2. Η σύμβαση εργασίας	28
1.2.1. Γενικά	28
1.2.2. Διάκριση συμβάσεων εργασίας	29
1.3. Λοιπές συγγενικές συμβάσεις	29

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΑΜΟΙΒΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

2.1. Γενικά	33
2.2. Σκοπός εσωτερικού ελέγχου υπηρεσιών προσωπικού	33
2.2.1. Ταχεία και σωστή έκδοση των στοιχείων της μισθοδοσίας.....	33
2.2.2. Υποβολή ορθών στοιχείων στο Δημόσιο και τα Ασφαλιστικά Ταμεία	34
2.2.3. Απάτες περί τη μισθοδοσία	34
2.3. Αρχές εσωτερικού ελέγχου υπηρεσιών προσωπικού.....	36
2.3.1. Επαρκής λογιστική οργάνωση	36
2.3.2. Κατάλληλη μηχανογραφική οργάνωση	37
2.3.3. Διαχωρισμός λειτουργικών διαδικασιών.....	38
2.3.4. Κατανομή αρμοδιοτήτων. Ικανότητα - ανεξαρτησία του προσωπικού	38
2.3.5. Παραστατικά.....	40
2.4. Αλλοίωση μηχανογραφικών στοιχείων.....	40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

3.1. Λειτουργικές διαδικασίες υπηρεσιών προσωπικού.....	41
3.2. Προσλήψεις προσωπικού.....	41
3.2.1. Αρχές εσωτερικού ελέγχου των προσλήψεων.....	42
3.3. Παρακολούθηση του χρόνου εργασίας	43

	Σελ.	
3.3.1.	Συστήματα παρακολούθησης.....	43
3.3.2.	Εσωτερικός έλεγχος.....	43
3.4.	Η κατάσταση των μισθοδοτικών καταστάσεων	43
3.4.1.	Γενικά περί μισθοδοτικών καταστάσεων	43
3.4.2.	Χρησιμοποίηση ηλεκτρονικού υπολογιστή.....	45
3.4.3.	Αρχές εσωτερικού ελέγχου μισθοδοτικών καταστάσεων.....	46
3.4.4.	Έλεγχος εισαγωγής στον Η/Υ δεδομένων και στοιχείων περί τη μισθοδοσία	46
3.4.5.	Έλεγχος επεξεργασμένων στοιχείων και πληροφοριών περί τη μισθοδοσία	48
3.4.6.	Λογιστικοποίηση μισθοδοτικών καταστάσεων	48
3.5.	Η πληρωμή των αποδοχών	49
3.5.1.	Γενικά	49
3.5.2.	Νόμιμα εξοφλήσεως των αποδοχών.....	50
3.5.3.	Άρνηση του εργοδότη να καταβάλλει τις αποδοχές	50
3.5.4.	Επίσχεση εργασίας.....	51
3.5.5.	Εσωτερικός έλεγχος της εξοφλήσεως των αποδοχών .	52
3.5.6.	Αζήτητοι μισθοί (Λογιστική - Ελεγκτική).....	53
3.6.	Λύση των συμβάσεων	55

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΜΟΙΒΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

4.1.	Αρχές φορολογικής εκπτώσεως των αμοιβών και εξόδων προσωπικού	57
4.2.	Φορολογική αναγνώριση των αποζημιώσεων λόγω λύσεως της σχέσεως εργασίας.....	60
4.3.	Φορολογική έκπτωση εισφορών.....	62

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΑΜΟΙΒΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

5.1.	Σκοπός της λογιστικής των αμοιβών προσωπικού.....	63
5.2.	Περί των λογαριασμών 60.00 και 60.01 «Αμοιβές έμμισθου προσωπικού» και «Αμοιβές ημερομίσθιου προσωπικού».....	65
	Περί των λογαριασμών:	
5.2.1.	60.00.00 και 60.01.00 «Τακτικές αποδοχές»	66
5.2.2.	60.00.01 και 60.01.01 «Οικογενειακά και λοιπά επιδόματα	67
5.2.3.	60.00.02 και 60.01.02 «Αμοιβές υπερωριακής απασχολήσεως».....	68
5.2.4.	60.00.03 και 60.01.03 «Δώρα εορτών (Χριστουγέννων και Πάσχα)»	69
5.2.5.	60.00.04 και 60.01.04 «Αποδοχές επισήμων αργιών» ..	69
5.2.6.	60.00.05 και 60.01.05 «Αποδοχές ασθενείας»	70
5.2.7.	60.00.06 και 60.01.06 «Αποδοχές αδειας»	71

	Σελ.
5.2.8. 60.00.07 και 60.01.07 «Επιδόματα κανονικής αδειας»	72
5.2.9. 60.00.08 και 60.01.08 «Αποζημιώσεις μη χορηγημένων αδειών»	72
5.2.10. 60.00.09 και 60.01.09 «Ποσοστά για πωλήσεις και αγορές»	73
5.2.11. 60.00.10 και 60.01.10 «Εκτακτες παροχές».....	74
5.3. Η λογιστική των αποζημιώσεων λόγω λύσεως της σχέσεως εργασίας	78

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΞΟΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

6.1. Γενικά.....	81
6.2. Λογαριασμός: 60.02.00 «Είδη ενδύσεως»	81
6.3. Λογαριασμός: 60.02.01 «Έξοδα στεγάσεως π.χ. κατοικιών»	82
6.4. Λογαριασμός: 60.02.02 «Επιχορηγήσεις και λοιπά έξοδα κυλικείου - εστιατορίου»	83
6.5. Λογαριασμός: 60.02.03«Έξοδα ψυχαγωγίας προσωπικού».....	84
6.6. Λογαριασμός: 60.02.04 «Έξοδα επιμορφώσεως προσωπικού»	84
6.7. Λογαριασμός: 60.02.05 «Έξοδα ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως»	85
6.8. Λογαριασμός: 60.02.06 «Ασφάλιστρα προσωπικού».....	85
6.9. Λογαριασμός: 60.02.07 «Αξία χορηγημένων αποθεμάτων (Δωρεάν διάθεση προϊόντων)»	88
6.10. Λογαριασμός: 60.02.08 «Έξαγορά προϋπηρεσίας»	89
6.11. Λογαριασμός: 60.02.09 «Έξοδα ημερίδων»	89
6.12. Λογαριασμός 60.02.10 «Έξοδα τηλεφωνίας»	89

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΞΟΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΘΕΙ

7.1. Γενικά.....	90
-------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ, ΟΔΟΠΟΡΙΚΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

8.1. Αποζημιώσεις εκτός έδρας	92
8.1.1. Γενικά	92
8.1.2. Τόπος απασχολήσεως του μισθωτού	92
8.1.3. Φύση αποζημιώσεως	93
8.1.4. Προϋποθέσεις καταβολής αποζημιώσεως	94
8.1.5. Περιεχόμενο αποζημίωσης.....	94
8.1.6. Προσαυξήσεις για απασχόληση εκτός έδρας την Κυριακή, νυκτερινές ώρες και υπερωριακώς.....	95
8.1.7. Εκκαθάριση εξόδων μετακινήσεως εκτός έδρας.....	96
8.1.8. Δικαιολογητικά για τη φορολογική αναγνώριση των εξόδων ταξιδίων	98

	Σελ.
8.1.9. Κρατήσεις από την αποζημίωση εκτός έδρας	101
8.1.10. Παραδείγματα.....	105
8.2. Οδοιπορικά.....	108
8.2.1. Γενικά	108
8.2.2. Κρατήσεις επί των οδοιπορικών.....	109
8.2.3. Φορολογική αναγνώριση της δαπάνης των οδοιπορικών	110
8.2.4. Παράδειγμα	110
8.3. Έξοδα αυτοκινήτων υπαλλήλων της επιχείρησης.....	110
8.3.1. Γενικά	110
8.3.2. Κρατήσεις επί των εξόδων	111
8.3.3. Φορολογική αναγνώριση του εξόδου	112
8.4. Έξοδα μεταθέσεως και παραμονής στην Ελλάδα αλλοδαπών .	113

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΜΟΙΒΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

9.1. Γενικά	115
9.1.1. Η Λογιστική των εργοδοτικών εισφορών	115
9.1.2. Κρατήσεις από τις αμοιβές.....	116
9.1.3. Συνέπειες από τη μη διενέργεια των κρατήσεων	116

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΦΟΡΟ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

10.1. Έννοια εισοδήματος από μισθούς και συντάξεις	118
10.2. Προϋποθέσεις χαρακτηρισμού των καταβαλλόμενων αμοιβών ως εισόδημα από μισθούς και συντάξεις.....	118
10.3. Καταβολή εισοδήματος ελεύθερου φόρου.....	119
10.4. Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα από μισθούς και συντάξεις	120
10.5. Παρακράτηση φόρου στα εισοδήματα από μισθούς και συντάξεις	120
10.6. Υπολογισμός φόρου εισοδήματος αλλοδαπών, που εργάζονται στην Ελλάδα.....	121
10.7. Εσωτερικός έλεγχος των κρατήσεων για Φ.Μ.Υ.	123
10.8. Απόδοση του φόρου από μισθούς και συντάξεις	125
10.9. Η λογιστική των φορολογικών προσθέτων τελών και προστίμων	125
10.10. Εκκαθαριστική δήλωση φόρου από μισθούς και συντάξεις.....	126
10.11. Η λογιστική των φόρων - τελών αμοιβών προσωπικού	128
10.12. Χαρτόσημο μισθωτών υπηρεσιών	128
10.12.1. Τι ίσχυε μέχρι 31.12.2001.....	128
10.12.2. Τι ισχύει από 1.1.2002	129

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΙΚΑ

11.1. Πρόσωπα ασφαλιζόμενα στο ΙΚΑ	130
11.2. Διαδικασία ασφαλίσεως	131
11.3. Υπολογισμός εισφορών υπέρ ΙΚΑ.....	132
11.4. Αποδοχές επί των οποίων οι εισφορές υπολογίζονται	133
11.5. Αποδοχές που εξαιρούνται των εισφορών.....	133

	Σελ.
11.6. Ποσοστά υπολογισμού των εισφορών	134
11.7. Υπολογισμός ασφαλιστικών εισφορών νέων ασφαλισμένων	136
11.8. Υπολογισμός ασφαλιστικών εισφορών παλαιών ασφαλισμένων	137
11.9. Υπολογισμός ασφαλιστικών εισφορών στα επιδόματα δώρων (Χριστουγέννων και Πάσχα) και άδειας.....	140
11.10. Απόδοση εισφορών.....	140
11.11. Τρόπος απόδοσης των εισφορών	141
11.12. Συνέπειες από το μη υπολογισμό των ασφαλιστικών εισφορών	141
11.13. Η λογιστική των «Υποχρεώσεων προς τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς».....	142
11.14. Ο έλεγχος των υποχρεώσεων προς τα ασφαλιστικά ταμεία	144
11.15. Διαχείριση ενσήμων	144
11.16. Η λογιστική των ενσήμων.....	145
11.17. Χρηματικές επιβραβεύσεις τέλους χρήσεως.....	145

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

ΛΟΠΙΣΣ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

12.1. Απαιτήσεις από τους μισθωτούς.....	146
12.2. Προκαταβολές προσωπικού	146
12.3. Χρηματικές διευκολύνσεις προσωπικού	146
12.4. Δάνεια προσωπικού.....	147
12.5. Αποχώρηση μισθωτού - Είσπραξη απαιτήσεων	148
12.6. Απαιτήσεις από αποχωρήσαντες μισθωτούς.....	149

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΜΟΙΒΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

13.1. Γενικά	151
--------------------	-----

Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

13.2. Γενικά περί συμβάσεως εργασίας.....	152
13.3. Απασχόληση με πλήρες ωράριο	153
13.4. Απασχόληση με μειωμένο ωράριο	153
13.4.1. Μορφές απασχολήσεως με μειωμένο ωράριο.....	153
13.4.2. Προϋποθέσεις καταρτίσεως συμβάσεων μερικώς απασχολήσεως.....	154
13.5. Ασφάλιση μερικώς απασχολούμενων.....	156

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

13.6. Γενικά	157
13.7. Καθορισμός ύψους αποδοχών	159

	Σελ.
13.8. Σύγκριση Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. με ειδικότερες Σ.Σ.Ε. κ.λπ.....	159
13.9. Σύγκριση Σ.Σ.Ε. ή Δ.Α. ή Υ.Α. με την ατομική συμφωνία	159

ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ

13.10. Έννοια	160
13.11. Βασικές τακτικές αποδοχές	160
13.11.1. Έννοια.....	160
13.11.2. Βασικές τακτικές αποδοχές σε χρήμα.....	161
13.11.3. Βασικές τακτικές αποδοχές σε είδος	162
13.12. Τακτικές παράγωγες αποδοχές.....	165
13.13. Ετήσιες τακτικές αποδοχές.....	166
13.14. Φορολογία επιδομάτων που δεν θεωρούνται τακτικές αποδοχές	167

ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

13.15. Γενικά.....	168
13.16. Αρχές που ισχύουν επί των ωραρίων.....	169
13.17. Νόμιμο ωράριο σε εβδομάδα έξι ημερών	169
13.18. Νόμιμο ωράριο προσωπικού κατά μορφή επιχείρησης.....	170
13.18.1. Βιομηχανικών, τεχνικών και μεταφορικών επιχειρήσεων.....	170
13.18.2. Ξενοδοχειακές ανώνυμες εταιρείες	171
13.18.3. Γραφεία εν γένει.....	171
13.18.4. Εμπορικές ανώνυμες εταιρείες και τράπεζες	171
13.18.5. Νοσηλευτικές ανώνυμες εταιρείες	172
13.18.6. Εμπορικά καταστήματα	172

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

13.19. Εξαήμερο σύστημα	172
13.20. Πεντέμισι ημερών σύστημα.....	173
13.21. Πενθήμερο σύστημα	174
13.21.1. Εισαγωγή στο πενθήμερο σύστημα	174
13.21.2. Πενθήμερο στη Βιομηχανία	175
13.21.3. Πενθήμερο εμπορικών καταστημάτων.....	177

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

13.22. Καταστάσεις ωρών εργασίας προσωπικού	177
13.23. Προγράμματα εργασίας επιχειρήσεων μη υπαγομένων στο πενθήμερο	178
13.24. Προγράμματα εργασίας επιχειρήσεων υπαγομένων στο πενθήμερο	178
13.25. Τέταρτη βάρδια	179
13.26. Προγράμματα εργασίας	182
Πίνακας Νο 1: Μηνιαίο πρόγραμμα εργασίας σε βιομηχανία συνεχούς παραγωγής με τέσσερις βάρδιες.....	182
Πίνακας Νο 2: Μηνιαίο πρόγραμμα εργασίας σε βιομηχανία συνεχούς παραγωγής με πέντε βάρδιες	183

Πίνακας Νο 3: Πρόγραμμα εργασίας σε βιομηχανία συνεχούς παραγωγής μη υπαγομένης στις διατάξεις του πενθημέρου με πέντε βάρδιες	184
--	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

ΑΜΟΙΒΗ ΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΦΩΝΗΘΕΝΤΟΣ ΩΡΑΡΙΟΥ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΜΟΙΒΗ

14.1. Προσδιορισμός εβδομαδιαίας αμοιβής.....	185
14.1.1. Προσδιορισμός εβδομαδιαίας αμοιβής μέχρι 30.6.1975	185
14.1.2. Προσδιορισμός εβδομαδιαίας αμοιβής από την 1.7.1975	185

ΩΡΟΜΙΣΘΙΟ

14.2. Γενικά.....	187
14.3. Πώς υπολογίζεται το ωρομίσθιο	187

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΜΦΩΝΗΘΕΝ ΩΡΑΡΙΟ

15.1. Έννοια «Συμφωνηθείσας και Συνήθους» εργασίας.....	189
15.2. Απασχόληση εκτός της συμφωνηθείσας ή συνήθους εργασίας .	189

ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

15.3. Γενικά.....	190
15.4. Διακρίσεις «πρόσθετης εργασίας»	190

ΑΠΛΗ ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

15.5. Διακρίσεις απλής πρόσθετης εργασίας	190
15.6. «Απλή πρόσθετη εργασία» μέσα στο νόμιμο ημερήσιο ωράριο	191
15.7. «Απλή πρόσθετη εργασία» μέσα στο εβδομαδιαίο συμβατικό ωράριο.....	191
15.8. Αμοιβή «απλής πρόσθετης εργασίας»	192
15.9. Παραδείγματα απλής πρόσθετης εργασίας (έννοια και αμοιβή)	192

ΥΠΕΡΕΡΓΑΣΙΑ

15.10. Έννοια υπερεργασίας (και ιδιόρρυθμης υπερωρίας).....	194
15.11. Αρχές που ισχύουν για την υπερεργασία	194
15.11.1. Η απασχόληση σε υπερεργασία είναι στην κρίση του εργοδότη	194
15.11.2. Η εκκαθάριση της υπερεργασίας γίνεται επί εβδομαδιαίας βάσεως	195
15.12. Παραδείγματα «Υπερεργασίας» (εκκαθάριση).....	196
15.13. Υπερεργασία και ιδιόρρυθμη υπερωρία στο «εξαήμερο» σύστημα εργασίας	197

	Σελ.
15.14. Υπερεργασία στο «πενθήμερο» σύστημα εργασίας	198
15.14.1. Απασχόληση του μισθωτού εντός των νομίμων χρονικών ορίων	198
15.14.2. Απασχόληση μέχρι 42 ώρες (νόμιμο ωράριο) στο «πενθήμερο».....	199
15.14.3. Απασχόληση μέχρι 48 ώρες (νόμιμο ωράριο) στο «πενθήμερο».....	199
15.14.4. «Ιδιόρρυθμη υπερωρία» και «νόμιμη υπερωρία πενθημέρου».....	200
15.15. Αμοιβή υπερεργασίας	201
15.16. Αμοιβή υπερεργασίας στο σύστημα της εξαήμερης εργασίας...	201
15.17. Παραδείγματα.....	202
15.18. Αμοιβή υπερεργασίας στο σύστημα της πενθήμερης εργασίας - Νόμιμο εβδομαδιαίο ωράριο 48 ωρών	205
15.19. Παραδείγματα.....	206
15.20. Αμοιβή υπερεργασίας στο σύστημα της πενθήμερης εργασίας - Νόμιμο εβδομαδιαίο ωράριο 42 ωρών	210
15.21. Αμοιβή υπερεργασίας και υπερωρίας κατά τις Κυριακές, εξαιρέσιμες αργίες, νύχτες.....	211
15.22. Αμοιβή υπερεργασίας αμειβομένων με ποσοστά.....	211
15.23. Υπερεργασία σε επιχειρήσεις συνεχούς λειτουργίας μη υπαγόμενες στις διατάξεις περί πενθημέρου	211
15.24. Διευθέτηση χρόνου εργασίας	212

ΥΠΕΡΩΡΙΕΣ

15.25. Γενικά.....	215
15.26. Νόμιμη υπερωρία.....	216
15.27. Διάκριση νομίμων υπερωριών κατά κατηγορία επιχειρήσεων..	216
15.28. Νόμιμες υπερωρίες προσωπικού βιομηχανικών, βιοτεχνικών κ.λπ. επιχειρήσεων.....	217
15.29. Πότε επιτρέπεται από το Ν.Δ. 515/1970 η υπερωριακή εργασία	217
15.30. Τήρηση διαδικασίας για υπερωριακή απασχόληση των μισθωτών σύμφωνα με τη νομοθεσία	218
15.31. Υπερωριακή απασχόληση των μισθωτών πέρα από τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια.....	219
15.32. Νόμιμες υπερωρίες προσωπικού Τραπεζών, Εμπορικών Α.Ε. και γραφείων εν γένει	220
15.33. Υπερωριακή απασχόληση προσωπικού εμπορικών καταστημάτων	221
15.34. Υπερωριακή απασχόληση προσωπικού αλλοδαπών επιχειρήσεων	221
15.35. Αμοιβή νόμιμης υπερωριακής απασχόλησης.....	222
15.36. Κατ' εξαίρεση (ή μη νόμιμη) υπερωρία.....	223
15.37. Αμοιβή κατ' εξαίρεση (ή παράνομη) υπερωρίας.....	223
15.38. Αμοιβή υπερωρίας κατά τις Κυριακές, εξαιρέσιμες αργίες, νύχτες	224

	Σελ.
15.39. Εξαιρέσεις από την εφαρμογή διατάξεων για την υπερωριακή απασχόληση.....	224
15.40. Παραγραφή.....	224
15.41. Μερική απασχόληση και δυνατότητα υπερωριακής απασχόλησης.....	224
15.42. Πάγιο ποσό για κάλυψη υπερωριών.....	225
15.43. Παραδείγματα «υπερωριών» (έννοια - αμοιβή).....	225

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΑΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΤΗ ΝΥΧΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ

16.1. Έννοια.....	229
16.2. Απαγόρευση απασχόλησης.....	229
16.3. Πότε επιτρέπεται η απασχόληση την Κυριακή ή τις Αργίες (ή νόμιμη απασχόληση).....	229
16.4. Αμοιβή για απασχόληση την Κυριακή ή Αργία.....	230
16.4.1. Απασχόληση Νόμιμη.....	230
16.4.2. Απασχόληση μη νόμιμη.....	232
16.5. Παραδείγματα.....	232
16.6. Υπερωριακή απασχόληση κατά την Κυριακή.....	233
16.7. Παραδείγματα.....	233

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ Ή ΑΛΛΗ ΗΜΕΡΑ ΑΝΑΠΑΥΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΠΕΝΘΗΜΕΡΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

16.8. Περί προσθέτου εβδομαδιαίας αναπαύσεως.....	236
16.9. Πότε επιτρέπεται η απασχόληση.....	236
16.10. Τι δικαιούται ο μισθωτός.....	236

ΗΜΕΡΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΑΡΓΙΑΣ

16.11. Γενικά.....	238
16.12. Ημέρες υποχρεωτικής αργίας - Αμοιβή.....	239
16.13. Ημέρες προαιρετικής αργίας - Αμοιβή.....	243
16.14. Αμοιβή εξαιρέσιμης εορτής που συμπίπτει Κυριακή.....	243
16.15. Αμοιβή εξαιρέσιμης εορτής που συμπίπτει Σάββατο και η επιχείρηση εφαρμόζει το «πενθήμερο».....	244
16.16. Ημέρα αναπαύσεως (ρεπό) που συμπίπτει με ημέρα αργίας....	245
16.17. Αμοιβή εξαιρέσιμης εορτής που συμπίπτει με αυθαίρετες αποουσίες.....	245
16.18. Ημέρες αργίας κατ' έθιμο.....	245

ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

16.19. Έννοια.....	246
16.20. Αμοιβή.....	246
16.21. Αμοιβή υπερεργασίας και υπερωριακής εργασίας κατά τη νύχτα.....	247

16.22. Παραδείγματα	247
---------------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΕΟΡΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΧΑ

17.1. Γενικά.....	250
17.2. Ημέρες που δεν λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό των επιδομάτων εορτών	251
17.3. Ποιοι άλλοι δικαιούνται τα επιδόματα δώρων	252
17.4. Αποδοχές επί των οποίων υπολογίζονται τα επιδόματα δώρων	252
17.5. Πώς υπολογίζονται οι λοιπές νόμιμες τακτικές παροχές (ή παράγωγες αποδοχές) στα επιδόματα δώρων	252
17.5.1. Γενικά	252
17.5.2. Τρόπος υπολογισμού της απλής πρόσθετης εργασίας στα επιδόματα δώρων	253
17.5.3. Τρόπος υπολογισμού της υπερεργασίας στα επιδόματα δώρων.....	254
17.5.4. Τρόπος υπολογισμού των υπερωριών στα επιδόματα δώρων.....	255
17.5.5. Τρόπος υπολογισμού της προσαύξησης για νόμιμη απασχόληση Κυριακή, αργία και νύκτα	256
17.6. Τρόπος υπολογισμού του επιδόματος ισολογισμού στα επιδόματα δώρων.....	257
17.7. Τρόπος υπολογισμού του επιδόματος άδειας στα επιδόματα δώρων.....	257
17.8. Προσδιορισμός «Επιδόματος δώρου» σε πλήρη απασχόληση του μισθωτού.....	258
17.9. Παραδείγματα υπολογισμού «Επιδόματος δώρου» σε πλήρη απασχόληση του μισθωτού	259
17.10. Προσδιορισμός «Επιδόματος δώρου» στην περίπτωση μη πλήρους απασχόλησης του μισθωτού	261
17.11. Παραδείγματα υπολογισμού «Επιδόματος δώρων» στις περιπτώσεις μη πλήρους απασχόλησης των μισθωτών.....	264
17.12. Επιδόματα εορτών μισθωτών που αμείβονται με κυμαινόμενες αποδοχές	266
17.13. Επίδομα εορτών και στράτευση	268
17.14. Επίδομα εορτών μισθωτών που βρίσκονται σε διαθεσιμότητα	268
17.15. Επίδομα εορτών μισθωτών που εργάζονται «εκ περιτροπής»... ..	268
17.16. Επιδόματα εορτών σε επιχειρήσεις που δεν λειτουργούν για οικονομικούς λόγους	268
17.17. Περιορισμοί στα επιδόματα δώρων.....	268
17.18. Περιπτώσεις που δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της κοινής Υ.Α. 19040/1981.....	269
17.19. Χρόνος απόδοσης ασφαλιστικών επιδομάτων δώρων.....	269
17.20. Εισφορές υπέρ ΙΚΑ στα επιδόματα δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα των αμειβόμενων με κυμαινόμενες αποδοχές	269

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18

ΑΠΟΧΗ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

18.1.	Γενικά περί αποχής του μισθωτού από την εργασία.....	270
18.2.	Αποχή του μισθωτού από την εργασία χωρίς να υπάρχει σπουδαίος λόγος (αδικαιολόγητη απουσία, απεργία, άδεια άνευ αποδοχών κ.λπ.).....	270
18.3.	Αποχή του μισθωτού από την εργασία λόγω σπουδαίου λόγου (ανυπαίτιο κώλυμα)	271

ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

18.4.	Προστασία των μισθωτών	273
18.5.	Παροχές προς τους στρατευόμενους μισθωτούς	274
18.6.	Συμβάσεις ορισμένου χρόνου	274

ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

18.7.	Γενικά.....	274
18.8.	Όρια βραχείας ασθένειας	274
18.9.	Λύση της συμβάσεως - Απόλυση κατά το χρόνο ασθένειας.....	275
18.10.	Ασθένεια και αναπληρωματική ημέρα ανάπαυσης	275
18.11.	Δικαιώματα εργαζομένου - εργοδότη κατά το χρόνο της ασθένειας.....	276
18.12.	Χρονικά όρια που ισχύει η αξίωση για μισθό των ασθενών μισθωτών	277
18.13.	Προσδιορισμός μισθού και ημερομισθίων χρόνου ασθένειας...	277
18.14.	Επανελημμένες ασθένειες (ή άλλες αποχές λόγω σπουδαίου λόγου) του μισθωτού μέσα στο ίδιο εργασιακό έτος.....	278
18.15.	Έκπτωση επιδομάτων ασθένειας	278
18.16.	Τριήμερα ασθένειας	279
18.17.	Ασθένεια του μισθωτού στο σύστημα εβδομαδιαίας εργασίας πέντε εργάσιμων ημερών	279
18.18.	Αποδοχές ασθένειας μισθωτού αμειβόμενου με κυμαινόμενες αποδοχές (μισθό και ποσοστά)	281
18.19.	Ασφάλιση χρόνου ασθένειας.....	281
18.20.	Ασφάλιση χρόνου ασθένειας των απασχολούμενων στα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα	282
18.21.	Φορολογία του επιδόματος ασθένειας	282
18.22.	Παραδείγματα	282

ΚΥΟΦΟΡΙΑ - ΤΟΚΕΤΟΣ - ΛΟΧΕΙΑ

18.23.	Προστασία της μητρότητας	287
18.24.	Απαγόρευση απολύσεως της εργαζόμενης γυναίκας κατά την περίοδο της εγκυμοσύνης και λοχείας.....	287
18.25.	Χορήγηση άδειας τοκετού (ή άδειας μητρότητας).....	288
18.26.	Άδεια μητρότητας και επιδόματα εορτών	289
18.27.	Άδεια μητρότητας και κανονική άδεια.....	289

18.28. Δικαίωμα των εργαζομένων για λήψη αποδοχών εκ μέρους του εργοδότη.....	290
18.29. Διακοπή εργασίας λόγω θηλασμού.....	290
18.30. Προστασία της μητρότητας από την ασφαλιστική νομοθεσία....	291
18.31. Φορολογία βοηθημάτων τοκετού και μητρότητας.....	292
18.32. Παράδειγμα.....	292

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19

ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

19.1. Προϋποθέσεις χορηγήσεως άδειας.....	296
19.2. Χρόνος χορηγήσεως άδειας.....	297
19.3. Βιβλίο αδειών.....	298
19.4. Κατάτμηση της άδειας.....	298
19.5. Αριθμός ημερών άδειας.....	299
19.6. Ποιες ημέρες δεν υπολογίζονται στην άδεια.....	300
19.7. Τι δικαιούται ο μισθωτός κατά τη διάρκεια της άδειας του.....	300
19.8. Αποδοχές άδειας αμειβόμενων με σταθερό μισθό.....	300
19.9. Αποδοχές άδειας αμειβόμενων με κυμαινόμενες αποδοχές.....	302
19.10. Επίδομα άδειας σε πλήρη απασχόληση.....	303
19.11. Επίδομα άδειας σε διαλείπουσα ή εκ περιτροπής εργασία.....	303
19.12. Ομαδική χορήγηση αδειών.....	303
19.13. Απαγορεύσεις κατά τη διάρκεια της άδειας.....	303
19.14. Συνέπειες από τη μη χορήγηση της άδειας - αποζημίωση άδειας.....	303
19.15. Φορολογία και χαρτόσημο αποζημιώσεως και επιδόματος άδειας.....	304
19.16. Ασφαλιστικές εισφορές αποδοχών, αποζημιώσεως και επιδόματος άδειας.....	305
19.17. Άδεια άνευ αποδοχών και κανονική άδεια.....	306
19.18. Απεργία (ή ανταπεργία ή ανωτέρα βία) και άδεια.....	306
19.19. Αδικαιολόγητες απουσίες και άδεια.....	307
19.20. Μειωμένη απασχόληση και άδεια.....	308
19.20.1. Μειωμένο ωράριο και άδεια.....	308
19.20.2. Διαλείπουσα (ή εκ περιτροπής) απασχόληση και άδεια.....	308
19.21. Εποχιακή απασχόληση και άδεια.....	310
19.22. Άδεια και στράτευση.....	311

ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΔΕΙΑ

19.23. Ασθένεια του μισθωτού κατά τη διάρκεια της κανονικής άδειας.....	312
19.24. Ασθένεια του μισθωτού πριν τη χορήγηση της κανονικής άδειας.....	312
19.25. Ασθένεια του μισθωτού καθόλη τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους.....	313
19.26. Παραδείγματα.....	313

ΑΔΕΙΑ ΚΑΙ ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

19.27.	Αποζημίωση λόγω μη χορηγήσεως άδειας.....	318
19.28.	Επίδομα άδειας.....	319
19.29.	Ποιοι δικαιούνται να λάβουν αποζημίωση και επίδομα άδειας	319
19.30.	Αποζημίωση λόγω μη λήψεως άδειας πριν τη στράτευση	319
19.31.	Αποζημίωση λόγω μη λήψεως άδειας μετά τη στράτευση.....	319
19.32.	Φορολογία και ασφαλιστικές εισφορές αποζημίωσης άδειας που καταβάλλεται σε μισθωτούς, λόγω λύσεως της συμβάσεως εργασίας.....	320
19.33.	Συμφηφισμός αποζημιώσεων	320
19.34.	Παραδείγματα	320
19.35	Αποχώρηση μισθωτού χωρίς προειδοποίηση	322

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20**ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

20.1.	Λύση της σχέσεως εργασίας	323
20.2.	Καταγγελία της συμβάσεως εργασίας	324
20.3.	Έγκυρη καταγγελία.....	325
20.4.	Απόλυση υπαλλήλων.....	325
	20.4.1. Απόλυση υπαλλήλων με προειδοποίηση	326
	20.4.2. Απόλυση υπαλλήλων χωρίς προειδοποίηση	327
20.5.	Περιορισμοί στο ύψος της αποζημίωσης	327
20.6.	Απόλυση εργατών	329
20.7.	Αποζημίωση υπαλλήλων που προϋπηρέτησαν ως εργάτες	330
20.8.	Αποζημίωση εργατών που προϋπηρέτησαν ως υπάλληλοι.....	330
20.9.	Αποζημίωση εργατών που αμείβονται με μισθό.....	330
20.10.	Υπολογισμός προϋπηρεσίας για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης.....	330
20.11.	Διαδοχή του εργοδότη - Προσδιορισμός προϋπηρεσίας στην περίπτωση απολύσεως μισθωτών.....	331
20.12.	Τιμηματική καταβολή αποζημίωσης.....	333
20.13.	Απαγορεύσεις απολύσεων	334
20.14.	Λύση της εργασιακής συμβάσεως χωρίς αποζημίωση.....	334
	20.14.1. Θάνατος του μισθωτού.....	334
	20.14.2. Οικειοθελής αποχώρηση ή με συμφωνία των μερών... ..	334
	20.14.3. Απόλυση μισθωτού πριν τη συμπλήρωση 12μήνου	334
	20.14.4. Λήξη συμβάσεως ορισμένου χρόνου	335
	20.14.5. Δόλια αντισυμβατική συμπεριφορά του μισθωτού	335
	20.14.6. Αξιοποίηση πράξη - Μήνυση.....	335
	20.14.7. Λήξη συμβάσεως βάσει κανονισμού εργασίας	336
	20.14.8. Ανωτέρα βία.....	336
20.15.	Αποζημίωση μισθωτών που απολύονται ή αποχωρούν λόγω συμπληρώσεως των προϋποθέσεων για λήψη συντάξεως γήρατος	337
20.16.	Αποζημίωση μισθωτών που αποχωρούν μετά 15ετή προϋπηρεσία στον ίδιο εργοδότη με τη συγκατάθεσή του	339

	Σελ.
20.17. Υπολογισμός «μηνιαίου μισθού αποζημίωσης»	340
20.18. Καταβολή μικρότερης της νόμιμης αποζημίωσης	343
20.19. Καταβολή μεγαλύτερης της νόμιμης αποζημίωσης	344
20.20. Συμβιβασμός ως προς την αποζημίωση	344
20.21. Αποζημίωση πολλαπλώς απασχολούμενων	344
20.22. Αποζημίωση μερικώς απασχολούμενων	344
20.23. Αποζημίωση αμειβομένων με κυμαινόμενες αποδοχές	345
20.23.1. Αποζημίωση αμειβομένων με ποσοστά ή κατ' αποκοπή	345
20.23.2. Αποζημίωση αμειβομένων με με μηνιαίο μισθό, (ή η- μερομίσθιο) και με ποσοστά ή κατ' αποκοπή	345
20.24. Λύση της σύμβασης εργασίας μετά την απόλυση από το στρατό	345
20.25. Αποζημίωση ιδρυτικών μελών και μετόχων που είναι συγχρό- νως και υπάλληλοι της Ανώνυμης Εταιρείας	346
20.26. Λύση της σύμβασης εργασίας κατά το χρόνο της ασθένειας	346
20.27. Συμψηφισμός της αποζημίωσης	346
20.28. Αποζημίωση και μεταγενέστερη αναδρομική αύξηση	347
20.29. Φορολογία αποζημίωσης λόγω λύσεως της σχέσεως εργασίας	347
20.30. Φόρος αποζημίωσης εξερχομένων στη σύνταξη μισθωτών	348
20.31. Φόρος αποζημίωσης όταν αυτή καταβάλλεται με δόσεις	349
20.32. Φορολογία αποζημίωσης όταν αυτή καταβάλλεται με δόσεις που λήγουν σε χρόνο που ισχύουν διαφορετικά φορολογικά καθεστάτα	349
20.33. Φορολογία συμβιβαστικής αποζημίωσης μισθωτού λόγω λύσε- ως συμβάσεως ορισμένου χρόνου	349
20.34. Φορολογία αποζημίωσης που καταβάλλεται μετά από παραι- τηση του μισθωτού για ακύρωση της απολύσεώς του	350
20.35. Χαρτόσημο αποζημίωσης που καταβάλλεται λόγω καταγγε- λίας της σύμβασης εργασίας (Ν. 2112/1920)	350
20.36. Χαρτόσημο αποζημίωσης που καταβάλλεται, όχι με το Ν. 2112/1920, αλλά βάσει άλλων νομοθετημάτων, κανονισμών ερ- γασίας κ.λπ.	351
20.37. Χαρτόσημο αποζημίωσης που καταβάλλεται, όχι με το Ν. 2112/1920, αλλά από ελευθεριότητα	351
20.38. Φορολογία και χαρτόσημο ποσού που καταβάλλεται στον ερ- γαζόμενο κατά τη λύση της συμβάσεως εργασίας για εξαγορά προϋπηρεσίας από ασφαλιστικό ταμείο	352
20.39. Φορολογία και χαρτόσημο αποζημίωσης που καταβάλλεται α- πό νομικά πρόσωπα σε μέλη διοικητικού συμβουλίου λόγω λύ- σεως της σχέσεως που τους συνδέει	352
20.40. Φορολογία και χαρτόσημο αποζημίωσης σε περίπτωση εργατι- κού ατυχήματος	353
20.41. Λοιπές κρατήσεις	354
20.42. Παραδείγματα	354
20.43. Ακύρωση της απολύσεως - Υπερημερία εργοδότη	361
20.44. Κρατήσεις από τους μισθούς υπερημερίας	363
20.45. Διαθεσιμότητα των μισθωτών	365
20.46. Ομαδικές απολύσεις	366

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΤΗΣ ΣΧΕΣΕΩΣ Ή ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΩΣ

	Σελ.
21.1. Γενικά.....	370
21.2. Οικειοθελής αποχώρηση.....	371
21.3. Πώς γίνεται η καταγγελία της σχέσεως.....	371
21.4. Προσδιορισμός περιοδικής αμοιβής για τον υπολογισμό της αποζημίωσης.....	371
21.5. Οι διατάξεις που καθορίζουν ανώτατο όριο στην καταβαλλόμενη αποζημίωση δεν ισχύουν για τους δικηγόρους.....	372
21.6. Φορολογία αποζημίωσης δικηγόρων.....	372
21.7. Χαρτόσημο αποζημίωσης δικηγόρων.....	372
21.8. Φορολογικό στοιχείο που πρέπει να εκδώσει ο δικηγόρος για την είσπραξη της αποζημίωσης.....	372
21.9. Παράδειγμα.....	373

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22

ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

22.1. Γενικά περί αμοιβών εμπορικών αντιπροσώπων.....	374
22.2. Πότε οι προμήθειες των αντιπροσώπων θεωρούνται αμοιβή εξαρτημένης εργασίας.....	375
22.2.1. Απασχόληση σε ένα εργοδότη.....	375
22.2.2. Παράλληλη συνεργασία με άλλους εργοδότες.....	376
22.3. Πότε οι προμήθειες των αντιπροσώπων θεωρούνται αμοιβή ανεξάρτητων υπηρεσιών.....	376
22.4. Ασφάλιση στο ΙΚΑ.....	377
22.4.1. Παραγωγοί πωλήσεων (πλασιέ) οι οποίοι ασφαλίζονται στο ΙΚΑ.....	377
22.4.2. Τρόπος υπολογισμού των εισφορών.....	377
22.5. Φορολογική έκπτωση μισθών.....	378
22.6. Λύση της συμβάσεως εργασίας εμπορικού αντιπροσώπου, περιοδεύοντος πωλητού, παραγωγού πωλήσεων, πλασιέ.....	378
22.6.1. Αποζημίωση αμειβόμενων με κυμαινόμενες αποδοχές.....	378
22.6.2. Αποζημίωση αμειβόμενων με ποσοστά ή κατ' αποκοπή και κατατάσσονται στις μισθολογικές κλάσεις του ΙΚΑ.....	379
22.6.3. Προμήθειες εισπραττόμενες μετά το θάνατο του δικαιούχου.....	380
22.6.4. Λογιστικοποίηση προμηθειών πωλητή μετά τη λύση της συμβάσεως.....	380
22.6.5. Αμοιβές για πρόσθετη εργασία του προσωπικού.....	380
22.6.6. Αμοιβές εισπρακτόρων.....	380

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23

ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

23.1. Προβλέψεις λόγω εργατικών διεκδικήσεων και διαφορών.....	381
23.2. Κρατήσεως αναδρομικών.....	384

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24
Η ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Ν. 4093/2012

	Σελ.
24.1. Οι αλλαγές στις αποζημιώσεις υπαλλήλων με το Ν. 4093/2012 .	386
24.2. Καταγγελία με προειδοποίηση	387
24.2.1. Νέα χρονικά διαστήματα προειδοποίησης	387
24.2.2. Χρόνος έναρξης ισχύος της έγγραφης προειδοποίησης - Αποζημίωση	388
24.3. Αποζημίωση απόλυσης ιδιωτικών υπαλλήλων χωρίς προειδοποίηση.....	388
24.4. Υπάλληλοι οι οποίοι την 12.11.2012 έχουν συμπληρώσει (17) έτη υπηρεσίας	389
24.5. Υπολογισμός της επιπλέον αποζημίωσης υπαλλήλων που πληρούν τις προϋποθέσεις για λήψη πλήρους σύνταξης γήρατος....	390

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25

ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΜΕΡΙΚΩΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ

25.1. Αλλαγές στη νομοθεσία για τη μερική απασχόληση.....	393
25.2. Μερική απασχόληση με συμφωνία εργοδότη και μισθωτού.....	396
25.3. Ο υπολογισμός των αποδοχών	397
25.4. Αμοιβή πρόσθετης απασχόλησης	399
25.5. Ανυπαίτιο κώλυμα.....	399
25.6. Κανονική άδεια, αποδοχές και επίδομα άδειας.....	400
25.7. Ημέρες άδειας.....	400
25.7.1. Προσδιορισμός ημερών άδειας.....	400
25.7.2. Μισθωτοί με υπηρεσία λιγότερη των 10 ετών στον ίδιο εργοδότη (ή προϋπηρεσία 12 ετών σε οποιονδήποτε εργοδότη	402
25.7.3. Μισθωτοί που έχουν συμπληρώσει υπηρεσία 10 ετών στον ίδιο εργοδότη ή 12 έτη σε οποιονδήποτε εργοδότη	405
25.7.4. Μισθωτοί που έχουν συμπληρώσει 25 έτη υπηρεσίας .	405
25.7.5. Όταν μέσα στο ίδιο έτος υπάρχουν διαστήματα πλήρους και διαστήματα εκ περιτροπής απασχόλησης	406
25.7.6. Το ωράριο της μειωμένης απασχόλησης δεν είναι σταθερό.....	406
25.8. Αποδοχές άδειας και επίδομα άδειας	406
25.8.1. Γενικά	406
25.8.2. Σε σταθερό μειωμένο ωράριο και σταθερές αποδοχές	407
25.8.3. Σε μη σταθερό μειωμένο ωράριο και μη σταθερές αποδοχές	408
25.9. Δώρα Εορτών	408

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26

ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΝΟΜΙΜΟΥ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ
ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ
ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

– Εισαγωγή	410
– Οδηγίες Υπ. Εργασίας.....	411
– Προσάρτημα Υπουργικών Αποφάσεων	419